

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग चार

वर्ष ४, अंक ६५(२)]

शुक्रवार, डिसेंबर १४, २०१८/अग्रहायण २३, शके १९४०

[पृष्ठे ५, किंमत : रुपये २३.००]

असाधारण क्रमांक १०८

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानमंडळाचे अधिनियम व राज्यपालांनी प्रख्यापित केलेले अध्यादेश व केलेले विनियम.

अनुक्रमणिका

सन २०१८ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ६५.— मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम आणि महाराष्ट्र नगर परिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, १९६५ यांमध्ये आणखी सुधारणा करण्याकरिता अधिनियम. . .	पृष्ठे १-५
--	------------

दिनांक १३ डिसेंबर २०१८ रोजी माननीय राज्यपालांनी संमती दिलेला महाराष्ट्र विधानमंडळाचा पुढील अधिनियम माहितीसाठी, याद्वारे, प्रसिद्ध करण्यात येत आहे.

राजेन्द्र ग. भागवत,
सचिव (विधि विधान),
महाराष्ट्र शासन,
विधि व न्याय विभाग.

सन २०१८ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ६५.

(मा. राज्यपालांची संमती मिळाल्यानंतर “महाराष्ट्र शासन राजपत्रात” दिनांक १४ डिसेंबर २०१८ रोजी प्रथम प्रसिद्ध केलेला अधिनियम.)

मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, १९६५ यांमध्ये आणखी सुधारणा करण्याकरिता अधिनियम.

ज्याअर्थी, राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नव्हते ;

१८८८ चा ३. आणि, ज्याअर्थी, यात यापुढे दिलेल्या प्रयोजनासाठी, मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, महाराष्ट्र महानगरपालिका १९४९ चा ५९. अधिनियम आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, १९६५ यांमध्ये आणखी १९६५ चा सुधारणा करण्यासाठी महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी तात्काळ कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक व्हावे अशी परिस्थिती महा. ४०. अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली होती ; आणि, म्हणून, त्यांनी दिनांक २७ सप्टेंबर २०१८ रोजी मुंबई

(१)

महानगरपालिका, महाराष्ट्र महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) अध्यादेश, २०१८ प्रख्यापित केला होता ; २०१८ चा महा. अध्या. २०.

आणि ज्याअर्थी, उक्त अध्यादेशाचे राज्य विधानमंडळाच्या अधिनियमात रुपांतर करणे इष्ट आहे ;

त्याअर्थी, भारतीय गणराज्याच्या एकोणसत्तराव्या वर्षी, याद्वारे, पुढील अधिनियम करण्यात येत आहे :—

प्रकरण एक

प्रारंभिक

- संक्षिप्त नाव व प्रारंभ. १. (१) या अधिनियमास, मुंबई महानगरपालिका, महाराष्ट्र महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी (तिसरी सुधारणा) अधिनियम, २०१८ असे म्हणावे.
- (२) तो, दिनांक २७ सप्टेंबर २०१८ रोजी अंमलात आला असल्याचे मानण्यात येईल.

प्रकरण दोन

मुंबई महानगरपालिका अधिनियमाची सुधारणा

- सन १८८८ चा अधिनियम क्रमांक ३ याच्या कलम ५ब ची सुधारणा. २. मुंबई महानगरपालिका अधिनियम (यात यापुढे या प्रकरणात ज्याचा निर्देश “मुंबई महानगरपालिका १८८८ चा ३. अधिनियम” असा करण्यात आला आहे) याच्या कलम ५ब मध्ये,—
- (क) पहिल्या परंतुकातील खंड (दोन) मध्ये, “सहा महिन्यांच्या” या मजकुराऐवजी, “बारा महिन्यांच्या” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल आणि तो, दिनांक ७ एप्रिल २०१५ पासून दाखल करण्यात आला असल्याचे मानण्यात येईल ;

(ख) दुसऱ्या परंतुकामध्ये, “सहा महिन्यांच्या” या मजकुराऐवजी, “बारा महिन्यांच्या” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल आणि तो, दिनांक ७ एप्रिल २०१५ पासून दाखल करण्यात आला असल्याचे मानण्यात येईल ;

(ग) दुसऱ्या परंतुकानंतर, पुढील परंतुक जादा दाखल करण्यात येईल :—

“परंतु तसेच, मुंबई महानगरपालिका, महाराष्ट्र महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, २०१८ चा नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी (तिसरी सुधारणा) अधिनियम, २०१८ याच्या प्रारंभाच्या दिनांकापूर्वी, महा. ६५ पहिल्या परंतुकाच्या खंड (दोन) अन्वये कोणत्याही व्यक्तीने दाखल केलेल्या हमीपत्राच्या बाबतीत, अशा हमीपत्रामध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेली “सहा महिन्यांची” मुदत “बारा महिन्यांची” मुदत म्हणून दाखल करण्यात आली असल्याचे मानण्यात येईल.”.

- सन १८८८ चा अधिनियम क्रमांक ३ याच्या कलम ३७ ची सुधारणा. ३. मुंबई महानगरपालिका अधिनियमाचे कलम ३७ याच्या पोट-कलम (२अ) मध्ये,—
- (क) पहिल्या परंतुकातील खंड (दोन) मध्ये, “सहा महिन्यांच्या” या मजकुराऐवजी, “बारा महिन्यांच्या” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल आणि तो, दिनांक ७ एप्रिल २०१५ पासून दाखल करण्यात आला असल्याचे मानण्यात येईल ;

(ख) दुसऱ्या परंतुकामध्ये, “सहा महिन्यांच्या” या मजकुराऐवजी, “बारा महिन्यांच्या” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल आणि तो, दिनांक ७ एप्रिल २०१५ पासून दाखल करण्यात आला असल्याचे मानण्यात येईल ;

(ग) दुसऱ्या परंतुकानंतर, पुढील परंतुक जादा दाखल करण्यात येईल :—

“परंतु तसेच, मुंबई महानगरपालिका, महाराष्ट्र महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, २०१८ चा नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी (तिसरी सुधारणा) अधिनियम, २०१८ याच्या प्रारंभाच्या दिनांकापूर्वी, महा. ६५ पहिल्या परंतुकाच्या खंड (दोन) अन्वये कोणत्याही व्यक्तीने दाखल केलेल्या हमीपत्राच्या बाबतीत, अशा हमीपत्रामध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेली “सहा महिन्यांची” मुदत “बारा महिन्यांची” मुदत म्हणून दाखल करण्यात आली असल्याचे मानण्यात येईल.”.

प्रकरण तीन

महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियमाची सुधारणा

१९४९ चा ४. महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम (यात यापुढे या प्रकरणात ज्याचा निर्देश "महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम" असा करण्यात आला आहे) याच्या कलम ५ब मध्ये,— सन १९४९ चा अधिनियम क्रमांक ५९ याच्या कलम ५ब ची सुधारणा.

(क) पहिल्या परंतुकातील, खंड (दोन) मध्ये, "सहा महिन्यांच्या" या मजकुराऐवजी, "बारा महिन्यांच्या" हा मजकूर दाखल करण्यात येईल आणि तो, दिनांक ७ एप्रिल २०१५ पासून दाखल करण्यात आला असल्याचे मानण्यात येईल ;

(ख) दुसऱ्या परंतुकामध्ये, "सहा महिन्यांच्या" या मजकुराऐवजी, "बारा महिन्यांच्या" हा मजकूर दाखल करण्यात येईल आणि तो, दिनांक ७ एप्रिल २०१५ पासून दाखल करण्यात आला असल्याचे मानण्यात येईल ;

(ग) दुसऱ्या परंतुकानंतर, पुढील परंतुक जादा दाखल करण्यात येईल :—

२०१८ चा २०१८ चा ६५. "परंतु तसेच, मुंबई महानगरपालिका, महाराष्ट्र महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी (तिसरी सुधारणा) अधिनियम, २०१८ याच्या प्रारंभाच्या दिनांकापूर्वी, पहिल्या परंतुकाच्या खंड (दोन) अन्वये कोणत्याही व्यक्तीने दाखल केलेल्या हमीपत्राच्या बाबतीत, अशा हमीपत्रामध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेली "सहा महिन्यांची" मुदत "बारा महिन्यांची" मुदत म्हणून दाखल करण्यात आली असल्याचे मानण्यात येईल."

५. महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियमाच्या कलम १९ याच्या पोट-कलम (१ब) मध्ये,— सन १९४९ चा अधिनियम क्रमांक ५९ याच्या कलम १९ ची सुधारणा.

(क) पहिल्या परंतुकातील खंड (दोन) मध्ये, "सहा महिन्यांच्या" या मजकुराऐवजी, "बारा महिन्यांच्या" हा मजकूर दाखल करण्यात येईल आणि तो, दिनांक ७ एप्रिल २०१५ पासून दाखल करण्यात आला असल्याचे मानण्यात येईल ;

(ख) दुसऱ्या परंतुकानंतर, "सहा महिन्यांच्या" या मजकुराऐवजी, "बारा महिन्यांच्या" हा मजकूर दाखल करण्यात येईल आणि तो, दिनांक ७ एप्रिल २०१५ पासून दाखल करण्यात आला असल्याचे मानण्यात येईल ;

(ग) दुसऱ्या परंतुकानंतर, पुढील परंतुक जादा दाखल करण्यात येईल :—

२०१८ चा २०१८ चा ६५. "परंतु तसेच, मुंबई महानगरपालिका, महाराष्ट्र महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी (तिसरी सुधारणा) अधिनियम, २०१८ याच्या प्रारंभाच्या दिनांकापूर्वी, पहिल्या परंतुकाच्या खंड (दोन) अन्वये कोणत्याही व्यक्तीने दाखल केलेल्या हमीपत्राच्या बाबतीत, अशा हमीपत्रामध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेली "सहा महिन्यांची" मुदत "बारा महिन्यांची" मुदत म्हणून दाखल करण्यात आली असल्याचे मानण्यात येईल."

प्रकरण चार

महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, १९६५ याची सुधारणा

१९६५ चा ६. महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, १९६५ (यात यापुढे या प्रकरणात ज्याचा निर्देश "नगरपरिषदा अधिनियम" असा करण्यात आला आहे) याच्या कलम ९अ मध्ये,— सन १९६५ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ४० याच्या कलम ९अ ची सुधारणा.

(क) पहिल्या परंतुकातील खंड (दोन) मध्ये, "सहा महिन्यांच्या" या मजकुराऐवजी, "बारा महिन्यांच्या" हा मजकूर दाखल करण्यात येईल आणि तो, दिनांक ७ एप्रिल २०१५ पासून दाखल करण्यात आला असल्याचे मानण्यात येईल ;

(ख) दुसऱ्या परंतुकामध्ये, "सहा महिन्यांच्या" या मजकुराऐवजी, "बारा महिन्यांच्या" हा मजकूर दाखल करण्यात येईल आणि तो, दिनांक ७ एप्रिल २०१५ पासून दाखल करण्यात आला असल्याचे मानण्यात येईल ;

(ग) दुसऱ्या परंतुकानंतर, पुढील परंतुक जादा दाखल करण्यात येईल :—

“परंतु तसेच, मुंबई महानगरपालिका, महाराष्ट्र महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, २०१८ चा नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी (तिसरी सुधारणा) अधिनियम, २०१८ याच्या प्रारंभाच्या दिनांकापूर्वी, महा. ६५. पहिल्या परंतुकाच्या खंड (दोन) अन्वये कोणत्याही व्यक्तीने दाखल केलेल्या हमीपत्राच्या बाबतीत, अशा हमीपत्रामध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेली “सहा महिन्यांची” मुदत “बारा महिन्यांची” मुदत म्हणून दाखल करण्यात आली असल्याचे मानण्यात येईल.”.

सन १९६५ चा
महाराष्ट्र
अधिनियम क्रमांक
४० याच्या कलम
५१-१ब ची
सुधारणा.

७. नगरपरिषदा अधिनियमाच्या कलम ५१-१ब मध्ये,—

(क) पहिल्या परंतुकातील खंड (दोन) मध्ये, “सहा महिन्यांच्या” या मजकुराऐवजी, “बारा महिन्यांच्या” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल आणि तो, दिनांक ७ एप्रिल २०१५ पासून दाखल करण्यात आला असल्याचे मानण्यात येईल ;

(ख) दुसऱ्या परंतुकामध्ये, “सहा महिन्यांच्या” या मजकुराऐवजी, “बारा महिन्यांच्या” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल आणि तो, दिनांक ७ एप्रिल २०१५ पासून दाखल करण्यात आला असल्याचे मानण्यात येईल ;

(ग) दुसऱ्या परंतुकानंतर, पुढील परंतुक जादा दाखल करण्यात येईल :—

“परंतु तसेच, मुंबई महानगरपालिका, महाराष्ट्र महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, २०१८ चा नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी (तिसरी सुधारणा) अधिनियम, २०१८ याच्या प्रारंभाच्या दिनांकापूर्वी, महा. ६५. पहिल्या परंतुकाच्या खंड (दोन) अन्वये कोणत्याही व्यक्तीने दाखल केलेल्या हमीपत्राच्या बाबतीत, अशा हमीपत्रामध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात आलेली “सहा महिन्यांची” मुदत “बारा महिन्यांची” मुदत म्हणून दाखल करण्यात आली असल्याचे मानण्यात येईल.”.

प्रकरण पाच

संकीर्ण

विवक्षित निवडणुकांबाबतची व्यावृत्ती. ८. मुंबई महानगरपालिका, महाराष्ट्र महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी (तिसरी सुधारणा) अधिनियम, २०१८ याच्या प्रारंभाच्या दिनांकापूर्वी अंमलात असल्याप्रमाणे, मुंबई महानगरपालिका अधिनियमाचे कलम ५ब किंवा कलम ३७ चे पोट-कलम (२अ), महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियमाचे कलम ५ब किंवा कलम १९ चे पोट-कलम (१ब), महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, १९६५ याचे कलम ९अ किंवा कलम ५१-१ब यांच्या तरतुदी लक्षात घेता, त्यांच्या परिणामी रिक्त झालेली पदे भरण्याकरिता अशा प्रारंभाच्या दिनांकापूर्वी, राज्य निवडणूक आयोगाने, ज्या निवडणुका घेतलेल्या असतील किंवा त्या घेण्याबद्दलचा कोणताही कार्यक्रम घोषित केलेला असेल अशा निवडणुकांवर या अधिनियमातील कोणत्याही गोष्टींचा परिणाम होणार नाही. २०१८ चा महा. ६५. १८८८ चा ३. १९४९ चा ५९. १९६५ चा महा. ४०.

विवक्षित अनर्हतेबाबतची व्यावृत्ती. ९. या अधिनियमाच्या प्रारंभाच्या दिनांकापूर्वी, कोणत्याही व्यक्तीने जात प्रमाणपत्र व वैधता प्रमाणपत्र प्राप्त केलेले असेल मात्र, असे प्रमाणपत्र दाखल केलेले नसेल अशा व्यक्तीने जर या अधिनियमाच्या प्रारंभाच्या दिनांकापासून पंधरा दिवसांच्या मुदतीच्या आत असे प्रमाणपत्र सादर केले तर, अशी कोणतीही व्यक्ती, प्रस्तुत नगरपालिका कायद्यांच्या तरतुदींअन्वये अनर्ह ठरली असल्याचे मानण्यात येणार नाही :

परंतु, या अधिनियमाच्या प्रारंभाच्या दिनांकापूर्वी राज्य निवडणूक आयोगाने अशा व्यक्तीचे रिक्त पद भरण्यासाठी आधीच निवडणूक घेतली असेल किंवा अशी निवडणूक घेण्यासाठी कार्यक्रम घोषित केला असेल त्याबाबतीत, या कलमाच्या तरतुदी लागू होणार नाहीत.

अडचणी दूर करण्याचा अधिकार. १०. (१) या अधिनियमाद्वारे सुधारणा करण्यात आलेल्या मुंबई महानगरपालिका अधिनियम, महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम किंवा, यथास्थिति, महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी अधिनियम, १९६५ यांच्या तरतुदींची अंमलबजावणी करताना कोणतीही अडचण उद्भवल्यास, राज्य शासनास, प्रसंगानुरूप, राजपत्रात प्रसिद्ध केलेल्या आदेशाद्वारे, ती अडचण दूर करण्याच्या प्रयोजनांसाठी, त्याला आवश्यक किंवा इष्ट १८८८ चा ३. १९४९ चा ५९. १९६५ चा महा. ४०.

वाटतील असे, या अधिनियमाद्वारे सुधारणा करण्यात आलेल्या उक्त अधिनियमांच्या तरतुदींशी विसंगत नसतील असे कोणतेही निदेश देता येतील :

परंतु, या अधिनियमाच्या प्रारंभाच्या दिनांकापासून दोन वर्षांचा कालावधी समाप्त झाल्यानंतर असा कोणताही आदेश काढण्यात येणार नाही.

(२) पोट-कलम (१) अन्वये काढलेला प्रत्येक आदेश, तो काढल्यानंतर, शक्य तितक्या लवकर, राज्य विधानमंडळाच्या प्रत्येक सभागृहासमोर ठेवण्यात येईल.

२०१८ चा ११. (१) मुंबई महानगरपालिका, महाराष्ट्र महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती सन २०१८ चा
महा. व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) अध्यादेश, २०१८ हा, याद्वारे, निरसित करण्यात येत आहे. महाराष्ट्र अध्यादेश
अध्या. २०. क्रमांक २० याचे
निरसन व
व्यावृत्ती.

१८८८ चा ३. (२) असे निरसन झाले असले तरी, उक्त अध्यादेशाद्वारे सुधारणा करण्यात आलेल्या मुंबई महानगरपालिका
१९४९ चा अधिनियम, महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम आणि महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी
५९. अधिनियम, १९६५ यांच्या संबंधित तरतुदींन्वये करण्यात आलेली कोणतीही कृती किंवा कार्यवाही (काढलेली
१९६५ चा कोणतीही अधिसूचना किंवा दिलेला आदेश यांसह) ही, या अधिनियमाद्वारे सुधारणा करण्यात आलेल्या, उक्त
महा. ४०. अधिनियमांच्या संबंधित तरतुदींन्वये करण्यात आलेली कोणतीही कृती, कार्यवाही किंवा, यथास्थिती, काढलेली
अधिसूचना किंवा दिलेला आदेश असल्याचे मानण्यात येईल.